

Pápež Benedikt XVI. vyzval na okamžité ukončenie násilností v Keni

Pápež Benedikt XVI. vyzval na okamžité ukončenie násilností v Keni a zabránenie prepuknutia etnického konfliktu. Urobil tak v posolstve, ktoré adresoval predsedovi kenskej biskupskej konferencie Johnovi Nzuemovi a v ktorom vy-

jadril tiež spoluúčasť všetkým obeťam nepokojov. Pápež sa vyslovil aj za riešenie kenských problémov pokojnou cestou dialógu. Násilie v Keni prepuklo po kontroverzných prezidentských voľbách.

Igor Štefca, Rádio VIVA, 5.1.2008

Utečenci na fare

Na fare slovenského katolíckeho kňaza v Keni sa schovalo viac ako 6000 utečencov. Situácia v mestách sa po niekoľkodňovom násilí upokojuje. Kritická je však oblasť na západe krajiny, kde pôsobí aj slovenský farár Martin Cingel.

Násilie, ktoré vypuklo po prezidentských voľbách si už vyžiadalo viac ako 300 obetí. 100 tisíc obyvateľov utieklo do bezpečia. Tisíccky z nich sa schovali aj na faru slovenského katolíckeho farára Cingela.

Telefonuje Martin Cingel, katolícky kňaz: „6000 ľudí, až do 7000 ľudí, ktorí sa vlastne tu utiekajú, ktorým vypálili domy, takže nemajú kam odísť.“

Naše zastupiteľské úrady sa farrára snažili dostať do bezpečia.

Telefonuje Ján Škoda, hovorca ministerstva zahraničných vecí: „Žiaľ katolícky kňaz pán Cingel odmietol odísť, teda rešpektovať našu výzvu.“

Farár však tvrdí, že z krajiny odíde až keď tam zavládne pokoj.

Telefonuje Martin Cingel, katolícky kňaz: „Jednoducho je to moje poslanie tu a prečo by som mal ja odtiaľto utekať.“

Stanislav Krajňák, verbista: „Ak sa on rozhodne, nech sa páči,

ale v danej situácii je ja si myslím aj morálne je to veľmi dobré, aby tam ostal.“

Telefonuje Martin Cingel, katolícky kňaz: „Veríme, že teda mier sa vráti do tejto oblasti.“

Podľa neho sa situácia postupne upokojuje.

Telefonuje Martin Cingel, katolícky kňaz: „Niekdedy ešte stále sa teda vypaľujú domy, aj včera čo som počul neďaleko nás v jednej dedine znova vypálili dom, takže ono to ešte stále tak pokračuje, ale nie tak intenzívne.“

Na území Kene je okrem Cingela podľa ministerstva zahraničných vecí ešte 12 slovenských turistov, ktorí sú však v pokojnejšej časti krajiny. Rovnako v bezpečí by mali byť aj traja lekári, ktorí pôsobia v národnom parku. Ministerstvo zahraničných vecí však Slovákom naďalej neodporúča do Kene cestovať.

Telefonuje Ján Škoda, hovorca ministerstva zahraničných vecí: „Hlavne na západe krajiny a v niektorých slamochoch väčších miest je nebezpečenstvo prepádov a iných násilností.“

Braňo Tomaga a Natália Babincová, TV Markíza, 19:00, 5.1.2008

Benedikt XVI. kritizoval luxus

Pápež Benedikt XVI. včera kritizoval svet za luxus, ktorý si užíva menšia skupina ľudí, pričom chudobou trpí oveľa viac ľudí. Vyzval na skromnosť a umiernený životný štýl, ktorý by zabezpečil spravodlivé rozdeľovanie bohatstva v čase, keď sa vo svete zvädza boj o prírodné zdroje. (čtk), SME, 7.1.2008

Páter Michal Kumorovitz

Teológ a filozof, ktorého komunisti prinútili venovať sa elektroakustike.

Páter Kumorovitz donedávna pôsobil ako najstarší jezuita na Slovensku. Ľudia mali tohto teológa i vedca zároveň radi aj pre jeho svojský humor. Chcel napríklad umrieť popoludní, pretože sestričky v Senioráte Spoločnosti Ježišovej v Ivanke pri Dunaji, kde prežil posledné chvíle, veľmi dobre varia. A tiež nechcel zomrieť v zime, aby vraj ľudia nemrzli na jeho pohrebe. To mu dopriate nebolo - umrel v skorých ranných hodinách, na Druhý sviatok vianočný.

Kumorovitz vynikal túžbou po vedomostiach. Na prelome tridsiatych a štyridsiatych rokov študoval filozofiu v nemeckom Pullachu a neskôr teológiu v belgickom Louvaine. Po vypuknutí vojny odišiel do Lyonu. Za kňaza ho vysvätili v roku 1940 na pútnickom mieste La Louvesc. V rokoch 1941 - 45 študoval aj na Slovenskej univerzite v Bratislave matematiku a fyziku.

V roku 1948 pôsobil ako asistent na Ústave matematiky Prírodovedeckej fakulty v Bratislave. V noci z 13. na 14. apríla 1950, keď polícia obsadila mužské kláštory v republike, odviezli aj jeho do kláštora v Jasove a neskôr do Podolinca, kde ochorel. Prepustili ho v roku 1952, v pastorácii ani v školstve však zamestnanie nájst nemohol.

Miesto si našiel v malom bratislavskom podniku Tesla. Pracoval ako špecialista na priestorovú akustiku a na ozvučovaní divadiel, tried pre hluchonemých či štadiónov. Je autorom mnohých vedeckých štúdií a o elektroakustike. Až v roku 1980 dostal povolenie slúžiť omšu u Školských sestier Notre Dame v Ústave pre telesne postihnutých.

(lum)

SME, 5.1.2008

Tragédie a konflikty

Na trati z Európy do senegalského Dakaru sa počas 29 ročníkov najväčšieho dobrodružstva motoristického sveta zabilo 53 účastníkov. Od prvého ročníka má rely veľa odporcov.

V roku 1986 zomrel doslova nad traťou aj zakladateľ podujatia Thierry Sabine po havárii vrtuľníka.

Štyri roky predtým štartoval na Dakare aj syn britskej premiérky Margaret Thatcherovej. Šesť dní bol nezvestný, ale po rozsiahlej pátracej akcii ho našli. Zo začiatku štartovalo na púštnej rely až 80 percent amatérov, čo bolo iba jedno z nezmyselných rizík.

Poslednou obeťou z vlnajšieho záveru pretekov je francúzsky motocyklista Eric Abijoux. Zomrel na zlyhanie srdca po predchádzajúcej havárii.

Na trati umierali jazdci, diváci, miestni obyvatelia, ktorí nemali ani potuchy, o čo ide. Obzvlášť tragický bol rok 1988.

Posledný deň pretekov, ešte na území Mauritánie, zabilo vozidlo filmového štábu matku s dcérou. Zahynulo i viacero civilných obyvateľov. Už po skončení pretekov rozpútalo vo vlaku z Dakaru do Bamaka v Mali viacero pretekárov požiar. Zomrelo niekoľko desiatok civilistov.

Vrcholom cynizmu bolo vtedy vyjadrenie v Dakare sídliacej agentúry PANA. Po smrti troch Afričanov pod vozidlami áut napísala, že „sú bezvýznamné pre vydarený priebeh pretekov“.

Vatikánske noviny L'Osservatore Romano protestovali: „Je to vulgárna prehliadka sily a bohatstva v miestach, kde ľudia umierajú hladom a smädom.“

Vyhľadávanému, rozhodne však kontroverznému podujatiu viackrát hrozil zánik aj z iných príčin.

Trasa roky vedie cez sporné, hoci neosídlené územie Západnej Sahary. Oficiálne ho riadia obyvatelia kmeňa Sahrawi, s ktorými je ťažká reč.

Peter Fukatsch,
SME, 5.1.2008

www: tkkbs.sk

Svätý otec dostal papamobil na mieru

Pápež Benedikt XVI. získal nový kabriolet Mercedes-Benz triedy G. Pápež tak pokračuje v tradícii používania vozidiel najstaršej značky sveta, ktorú si vybrala hlava katolíckej cirkvi už pred mnohými desaťročiami - pápež Pius XI. si v roku 1930 vybral za prvé štátne vozidlo Vatikánu Mercedes Pullman, model Nurburg 460. Nový papamobil vznikol na mieru po takmer dvojiročnom vývoji. **(dim), HN, 7.1.2008**

Veselé Vianoce!

Väčšina kresťanov týždeň po Novom roku už aj zabudla na to, že boli nejaké Vianoce.

Pravoslávni veriaci sa však na sviatky Narodenia Pána len pripravujú, podľa juliánskeho kalendára totiž pripadajú na siedmeho januára.

Oslavy pravoslávnych Vianoc sa týkajú najmä Ruska, kde je pravo-

slávna cirkev veľmi početná.

Spolu s Ruskom však budú sláviť aj Ukrajinci, Bulhari či Srbi, ale aj pravoslávni veriaci u nás.

Ortodoxné cirkvi totiž odmietli prijať kalendár katolíckeho pápeža Gregora XIII. z roku 1582. Pravoslávny Nový rok tak pripadne na 14. januára. **(ho), Plus jeden deň, 5.1.2008**

Recenzia Ako čeliť zlu

Starší pamätajú, koľko stálo mlieko, mladší vedia iba ak to, že „vtedy“ nebolo dostať mandarínky. Ostatné sme zverili pamäti, jej nevyspytateľnej selekcii, milosrdnému zabúdaniu. Jáchymov, Leopoldov, Hava, Valdice, gulag - spomienky dožívajú v pamäti ich niekdajších nedobrovoľných obyvateľov, ktorých rady neúprosne rednú.

Rudolf Dobiáš, kedysi sám „politický“, opätovne zhrnul ich svedectvá do antológie, ktorá na rozdiel od prvého dielu obsahuje už nielen prostý záznam rozprávania, ale miestami aj reflexiu doby. „Sloboda nie je samozrejmosť a zlu musíme čeliť,“ hovorí generál A. Petrák, ktorého za účasť na fronte, pravda, západnom, odmenil komunistický režim rokmi väzenia. A preto: „Kým vládzem, budem o tom hovoriť.“

Povinnosť pripomínať sa nedá zamieňať s pomstychtivosťou, nejeden z perzekvovaných by rád odpustil, len keby bolo komu. „Dostal sa nenašiel jediný vyšetrovateľ či sudca, ktorý by verejne priznal svoju vinu,“ konštatuje kňaz V. Mitošinka. „Aká sme to spoločnosť?“ Neodškriepiteľný fakt podmieňuje neraz zatrpknutosť, rezignáciu: „Hodnotenie dnešnej situácie nie je až také radostné, ako keď sme kľúčmi odzváňali koniec režimu.“ (náboženský aktivista, neskôr kňaz V. Jukl) V krajine s takou výraznou, prinajmenšom deklarovanou religiozitou neprekvapuje, že medzi obeťami triednej justície dominujú „svedkovia viery“, ktorým sa vyčlenila osobitná časť.

Režim mohol vyčítať vďaka tomu, pripomína jeden z postihnutých, že vojnu vypovedal vybraným sociálnym skupinám, nikdy nie celému národu, zvyšok sa teda mohol cítiť v klamnom bezpečí. Už pred februárom 1948 parlament zbavením imunity prenechal troch slovenských demokratov ich osudu. Lahostajnosť, nezáujem boli príčinou toho, prečo odvrátení, najmä z východného Slovenska, pobudli v sovietskych gulagoch dlhšie ako nemeckí zajatci -tak ako Z. Endresz, Maďar zo Spiša. Nejedna skúsenosť relativizuje mýtus o „liberálnych“ 60. rokoch, všeličo prezradia medzičasom sprístupnené spisy eštbé. Vďaka tomu sa povedzme Ing. C. až po štvrtstoročí dozvedela, čo bolo na príčine, že sa v lete 1982 jej dovolenka takmer skončila v Petržalke. Zatiaľ čo autobus cestovnej kancelárie pokračoval v ceste, horda eštbákov sa jej prehrabávala v batožine, zvlášť ich zaujímali filmy - neosvetlené. Hľadali snímky vojenských objektov, dozvedela sa z odpovede na sťažnosť, ktorú podala po návrate. Čo neprezradili - požiadať ju o to mala kolegyňa, manželka človeka evidovaného ako „nepriateľská osoba“. Tá však o ceste na Západ nemala tušenie, on zas Ing. C. ani nepoznal.

Zato vyčíslenú škodu za znehodnotený film jej eštbé uhradila do haliera.

Rudolf Dobiáš (zost.): Triedni nepriatelia II, Vydavateľstvo Michala Vaška **PRAVDA, 5.1.2008**

Cirkevné „desiatky“ môžu prísť už o tri roky

Dane pre cirkev. Najväčšia katolícka cirkev považuje takéto financovanie za výhodné, menšie cirkvi neskrývajú obavy.

Bratislava - Cirkevné „desiatky“ by sa v zmenenej podobe mohli vrátiť už o tri roky. Taká je predstava vicepremiéra Dušana Čaploviča. Súčasný systém financovania osemnástich registrovaných cirkví štátom chce nahradiť asigňovanou daňou. Podobne ako dnes môžu občania dve percentá z dane posielat' rôznym združeniam, mohli by už čoskoro financovať svoju cirkev. „Mohlo by sa na to nabehnúť v roku 2011 - 2012,“ povedal Čaplovič pre HN. Zavedeniu nového modelu podľa neho musí predchádzať aspoň dvojročný experiment. Peniaze by cirkvi podľa Čaploviča mali dostávať raz ročne, aby mali predstavu, s akou finančnou sumou môžu rátať.

Výhodný smer pre katolíkov

O finančnej odluke cirkvi od štátu chce Čaplovič najprv rokovať so samotnými cirkevnými predstaviteľmi.

Pozitívne sa k modelu stavia najväčšia - katolícka cirkev. „Naši odborníci budú pripravení na rokovania so štátom. Podrobnosti sú otázkou výpočtov a rokovania,“ avizuje hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Ekonomicko-právna rada konferencie sa už dlhšie venuje aj otázkam pripravovanej zmluvy o financovaní cirkvi. O takomto riešení uvažujú aj evanjelici. Tajomníčka pre mediálnu komunikáciu Generálneho biskupského úradu Edita Sabolíková upozorňuje, že už dnes štát zabezpečuje len platy duchovných a dotuje prevádzku ústredia cirkví, všetko ostatné si cirkvi musia zabezpečiť z vlastných zdrojov. „Bez tejto štátnej dotácie by však vznikli problémy, preto treba postupovať citlivo a uvážene.“

Malí majú obavy

Obavy majú najmä malé cirkvi. „Až 90% našich cirkevných zborov sú maličké zbory, ktoré rátať niekoľko stoviek cirkevníkov. Bez garancie štátu by nasledovali ob-

rovské, možno aj existenčné problémy,“ reagoval pre HN biskup reformovanej kresťanskej cirkvi Géza Erdélyi. Väčšina cirkevných zborov Kalvínov je v oblastiach s vysokou mierou nezamestnanosti. Súčasný systém, vďaka ktorému vlani dostali asi 50 miliónov korún, reformovanej kresťanskej cirkvi vyhovuje. Čaplovič obavy malých cirkví chápe. „Trebá určiť, aká má byť výška garantovaného minima, ktoré bude aj naďalej poskytovať štát.“ Ten by mal aj naďalej cez projekty financovať cirkvi v zdravotnej, sociálnej a vzdelávacej oblasti.

Konkurenčný boj o ovečky

Podľa Čaploviča je dôležité, že aj cirkev sa takýmto spôsobom dostane do konkurenčného prostredia. „Ten, kto sa bude venovať svojim dietkam, teda veriaci, bude mať aj väčšiu návštevnosť na bohoslužbách a ľudia si uvedomia, že chcú poukázať na tú cirkev peniaze.“ Návrh sa zatiaľ pozdáva aj šéfovi národnariov Jánovi Slotovi. „Súhlasili by sme len v prípade, že by s odlukou súhlasila aj cirkev.“ Poslankyňa ľudovcov Katarína Tóthová zdôraznila, že tento model funguje vo viacerých európskych štátoch.

Nápad z Lhotky

Rovnaká diskusia od leta prebieha aj v susednej Českej republike. Tam tému otvoril minister a šéf legislatívnej rady vlády Cyril Svoboda. Podľa neho by veriaci každý mesiac mali na účet svojej farnosti posielat' percento z príjmu. Nápad sa zrodil, keď sa na farnosti v Lhotke riešila oprava okien. Česká biskupská konferencia je však zatiaľ zdržanlivá.

Ako financuje štát cirkvi

Rímskokatolícka cirkev 521
Evanjelická cirkev a. v. 97,3
Gréckokatolícka cirkev 91,6
Židovské náboženské obce 3,5
Všetky spolu 929

zdroj: MK SR

Poznámka: údaje sú za rok 2007 v miliónoch Sk

HN, 7.1.2008

Väčšina ľudových zvykov postupne zaniká

Trojkráľové hry, spievanie kolied, svätenie vody, či nápisy G M B na domoch. To sú najznámejšie tradície, ktoré sa na Slovensku spájajú so zajtrajším sviatkom Troch kráľov. Väčšina ľudových zvykov však postupne zaniká a ich dodržiavanie sa stáva skôr raritou. Hovorí archivár Arcibiskupského úradu v Košiciach Peter Zupko.

Peter Zupko, archivár, Arcibiskupský úrad Košice: „Sú také silné regióny, kde je tá tradícia veľmi intenzívna, prežíva. No a potom čím väčšie mesto, čím možno taký menej religiózny región, tak tam je toho aj menej. Skôr je to rozšírené viac v severných končinách Slovenska alebo v takých silne náboženských. Úplne v malom je to napríklad v maďarskej časti Slovenska.“

Trojkráľové sviatky ukončia obdobie sviatkov spojených s narodením Ježiša Krista. Po nich sa začínajú fašiangy, teda obdobie zábav, či zabíjačiek. **Regina BB, 18:00, 5.1.2008**

Na čo sa poskytnú dotácie

Bratislava - Na opatrenia proti hynutiu smrečín môžu dostať dotáciu zo štátneho rozpočtu jednak súkromní vlastníci a ich združenia, obce a ich združenia, cirkvi, ktorých majetok možno podľa zákona považovať za súkromný, a jednak štátne organizácie. Z týchto peňazí si môžu v plnej výške nechať uhradiť: nákup prípravkov proti škodcom vrátane biologickej ochrany, aplikáciu týchto prípravkov, ako aj asanáciu zvyškov po ťažbe, či už mechanickým a chemickým ošetrovaním alebo pálením.

Ďalšie peniaze môžu dostať žiadatelia v rámci Programu rozvoja vidieka SR na roky 2007 - 2011 V tomto prípade ide o obnovu potenciálu lesov a zavedenie pre ventívnych opatrení. Za tieto pro triedky sa môžu realizovať ozdravné projekty v poškodených porastoch, ako aj ich obnova ochrana, ošetrovanie a výchova v lesoch poškodených rôznymi škodlivými činiteľmi. **(rum), HN, 7.1.2008**

Počasié ich neodradilo

Mrznúci dážď komplikoval dopravu aj v susednom Česku a Rakúsku. V Bulharsku a Rumunsku platí naďalej výnimočný stav. Dážď ani zima však neodradili tisícky pútnikov, ktorí prišli do Vatikánu. V Bazilike svätého Petra si vypočuli najmä kritiku na veľké rozdiely medzi bohatými a chudobnými.

Téma materializmu sa čoraz častejšie objavuje v príhovoroch pápeža Benedikta XVI. Podľa dnešných slov pontifika by mali byť ľudia skromnejší. Týka sa to aj politiky západných krajín.

Pápež Benedikt XVI.: „Konflikty o ekonomickú nadvládu, boj o energiu, suroviny a vodné zdroje, sťažujú prácu tým, ktorí sa snažia

o spravodlivejší svet.“

Jeho slová zaznievajú v čase, keď sa ortodoxní veriaci v Rusku, Srbsku a Blízkom Východe pripravujú na Vianoce. Nie pre všetkých však znamenajú aj pokoj.

Srbi žijúci v Kosove: „Dúfam, že to nie sú naše posledné Vianoce v Kosove.“

Srbi žijúci v Kosove: „Budeme brániť Kosovo ako vieme.“

Kosovskí Albánci plánujú vyhlásiť nezávislosť juhosrbskej provincie už začiatkom februára. Pre menšinu 100 000 Srbov sú to tak zrejme posledné Vianoce v ešte spoločnom Srbskom štáte.

Natália Babincová
TV Markíza, 19:00, 5.1.2008

Kresťania dnes slávia sviatok Troch kráľov

MODERÁTOR: Ján Lešundák

Zatiaľ čo pravoslávni veriaci dnes slávia Vianoce, západní kresťania si pripomínajú zjavenie pána - sviatok ľudovo nazývaný Traja králi. Podľa biblie prišli do Betlehema mudrci z východu, aby novonarodenému Ježišovi odovzdali svoje dary. Spoznali v ňom totiž kráľa národov.

Podľa tradície priviedla mudrcov na miesto Ježišovho narodenia hviezda. V 17. storočí astronóm Ján Kepler zistil, že mohlo ísť o konjunkciu Jupitera so Saturnom v súhvezdí Rýb. Zvláštnosťou bolo, že v roku 7 pred našim letopočtom, nastala hneď trikrát. To bolo pre perzských mudrcov - astrológov, ktorí panovníkovi čítali z hviezd, znamenie.

Jozef Haľko, katolícky kňaz: „Tá konjunkcia v súhvezdí Rýb ako celok má tú výpoveď, že v krajine židov sa má narodiť kráľ a osloboditeľ.“

Mudrci priniesli Ježišovi tri dary - zlato, kadidlo a myrhu. Túto informáciu neprináša evanjelista Matúš náhodou.

Vladimír Thurzo, katolícky kňaz: „On sa snaží predstaviť Ježiša Krista ako toho, o ktorom sa spĺňajú proroctvá, Napríklad u Izaiáša v 72. žalme, aj v prvej knihe kráľov nachádzame zmienky také

prorocké, že prinesú zlato, tymián, voňavky.“

V kultúre staroveku podľa Jozefa Haľka dar vyjadroval postoj darcu k obdarovanému. Dary majú preto presný význam.

Jozef Haľko, katolícky kňaz: „Darovať zlato v istom zmysle znamená, že ten obdarovaný je pre mňa hodnotnejší, ako to zlato.“

Vladimír Thurzo, katolícky kňaz: „Kadidlo nám pripomína úctu, ktorú vzdávame bohu a je aj symbolom modlitby.“

Jozef Haľko, katolícky kňaz: „Napokon je to myrha, ktorá je symbolom bolesti, utrpenia, v širšom zmysle slova aj sebazaprenia. Je zase o tom, že ten, ktorému dávame poctu ako bohu, zároveň bude trpieť a zomrie.“

Príbeh mudrcov, ktorí sa skláňajú pred dieťaťom Ježišom, tak prináša jasné posolstvo.

Vladimír Thurzo, katolícky kňaz: „Je to vyjadrenie pravej múdrosti, ktorá je bázeň pred bohom, ktorá je pokora a potom tie dary symbolizujú naozaj všetko, čo nám je drahé, všetko, čo nám je vzácné, tak to chceme dať bohu.“

Údajné relikvie troch kráľov či mudrcov sú uložené v katedrále v Kolíne nad Rýnom.

Martin Linhart
TV TA3, 17:30, 6.1.2008

Sviatok Troch kráľov

Druhým najväčším sviatkom vo Vianočnom období je pre západných kresťanov Sviatok Zjavenia pána alebo ľudovo Troch kráľov. Oslavuje sa 6. januára. Počas neho sa posväcujú domy a nad dvere kňaz píše aktuálny rok a známe písmená C M B, teda „christus mansionem benedicat“, v preklade „Boh nech žehná tomuto príbytku.“

Liturgický kalendár, tak ako ho dnes poznáme, vznikol postupne. Mnohé sviatky sa v minulosti veľmi neslávili alebo mali v kalendári iný dátum. Tak to bolo aj so sviatkami Narodenia Pána a Bohozjavenia. V štvrtom storočí sa tento sviatok rozšíril aj na západ, kde liturgia a čítania kládli dôraz predovšetkým na uctenie si mudrcov z východu, Gašpara, Melichara a Baltazára.

Jozef Jančovič, biblista: „Títo mudrci, ktorí prezentujú vzdelanosť východu prichádzajú ku Kristovi a nachádzajú v ňom svojho Boha, ktorému sa klaňajú a ponúknu aj dary.“

Podľa biblistu Jozefa Jančoviča Boh v pokornej forme prichádza na svet hľadať človeka. Tento sviatok je zároveň sviatkom všetkých hľadajúcich. Pre veriacich má dôležitý význam.

AA: „Hľadanie Ježiša Krista.“

AA: „V mojich predstavách sa to vždy spája s takou idylou takej zasneženej dedinky, šľapajúcich koledníkov s lampášmi.“

Ľudia na celom Slovensku si počas tohto dňa uchovávajú zvyky predkov.

Jozef Jančovič, biblista: „Tradície, ktoré sa viažu k tomuto Sviatku zjavenia Pána, sa týkajú predovšetkým posvätenia príbytkov.“

Vianočné obdobie ukončí budúca Nedela krstu Pána.

Magda Želeňáková
STV, 19:30, 6.1.2008

Mali by vzniknúť dve nové diecézy

Predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra potvrdil, že v krajine by mali vzniknúť dve nové cirkevné diecézy. Pribudne zrejme bratislavská arcidiecéza a žilinská diecéza.

(čtk), SME, 9.1.2008

Naliehavá výzva Svätého Otca svetovým diplomatom

Pápež Benedikt XVI. vyzval v pondelok svet, aby znemožnil teroristom dostať sa k zbraniam masového ničenia a vyzval na pokračovanie v diplomatických rokovaniach o iránskom jadrovom programe. V príhovore k zahraničným diplomatom vo Vatikáne pápež načrtol priority zahraničnej politiky a zdôraznil potrebu zaviesť opatrenia, ktoré by teroristom zamedzili prístup k nekonvenčným zbraniam a šíreniu jadrových zbraní. „Želám si, aby medzinárodné spoločenstvo urobilo opatrenia na zaistenie bezpečnosti,“ povedal Benedikt XVI. „Spoločné úsilie krajín smerujúce k splneniu všetkých záväzkov a zabránenie teroristom dostať sa k zbraniam masového ničenia nepochybne posilní režim nešírenia jadrových zbraní. „Vo svojom vystúpení k zahraničným diplomatom pápež tiež podporil rokovania o iránskom jadrovom programe, ktorý je podľa USA a iných krajín zameraný na výrobu jadrových zbraní. Teherán tvrdí, že jeho jadrový program je mierový. Podľa Svätého Otca Benedikta je tiež potrebné urobiť všetky opatrenia na zníženie počtu konvenčných zbraní. Pápež vo svojom príhovore odsúdil ustavičné útoky na kresťanskú komunitu v Iraku a zdôraznil, že krajina musí urobiť reformu ústavy, ktorá bude ochraňovať práva menšín.

Šport, 8.1.2008

Rodičia majú z čoho vyberať

Rodičia, ktorí hľadajú školu pre budúceho prváčika, majú z čoho vyberať. Podľa verejných databáz Ústavu informácií a prognóz školstva je na Slovensku 2 555 základných škôl. Zriaďovateľom najväčšieho počtu škôl je samospráva - mestá a obce. Pod ich patronátom funguje 2112 škôl. Cirkve založila 112 škôl. Aktívny je aj súkromný sektor. Z jeho iniciatívy vzniklo 31 škôl.

Celkový počet škôl na Slovensku je posledných dvadsať rokov stabilizovaný. Od roku 1989, keď ich bolo približne 2 300, počet základných škôl stúpol o viac než dve stovky. V posledných rokoch ich počet postupne klesá. (red), HN, 10.1.2008

Pápež tlačí tridentskú omšu, tá však nie je veľmi populárna

Pápež chce zmeniť podmienky celebrovania starej latinskej omše. Časť cirkvi ju odmieta.

Vatikán sa chystá objasniť podmienky slúženia starej latinskej omše, ktorej širšie celebrovanie povolil Benedikt XVI. vlni v júli. Príčinou sú podľa vatikánskeho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho značne rozdielne ohlasy cirkvi.

Lanský návrat tridentskej omše kritizovali i Židia, a to najmä pre modlitby za ich obrátenie počas Veľkej noci.

Tridentskú omšu po prelomovom druhom vatikánskom koncile (1962 - 1965) nahradili omše v národných jazykoch. Aj keď sa mohla sláviť aj po pokoncilovej reforme, povolil ju musel diecézny biskup. To výrazne obmedzilo jej dostupnosť.

Podľa nových pravidiel ak sa vo farnosti nachádza stála skupina veria-

cich so záujmom o tridentskú liturgiu, kňaz im musí vyhovieť.

„Niektorí biskupi zašli tak ďaleko, že obvinili pápeža zo zapierania myšlienok koncilu,“ povedal Bertone pre taliansky kresťanský týždenník *Famiglia Cristiana*. „Na druhej strane sú takí, ktorí dokument interpretujú ako oprávnenie na návrat výlučne predkoncilového obradu. Obidva postoje sú chybné, prehnané a nezhodujú sa so zámerom pápeža,“ dodal Bertone. Podobne arcibiskup Albert Ranjith z kongregácie pre Boží kult tieto reakcie pre katolícku agentúru FIDES označil za „krizu poslušnosti“ voči pápežovi.

Tridentská omša má pozitívny ohlas najmä v Spojených štátoch. Naopak, u nás je podľa hovorca Konferencie biskupov Slovenska záujem nepatrný.

Lucia Michalková
SME, 8.1.2008

MV nevyučuje, že sporný zákon o spolkoch stiahne

Ďalší osud zákona o spolkoch je neistý. Ministerstvo vnútra totiž nevyučuje, že ho napokon stiahne. Aj takúto možnosť pripustil jeho hovorca. K stiahnutiu ho vyzvali mimovládne organizácie, ktoré podporilo podpismi viac ako 4 a pol tisíc občanov. Zajtra budú o svojich výhradách rokovať s ministrom Robertom Kaliňákom.

Redaktorka: „450 mimovládnych organizácií chce od ministra vysvetlenie, prečo zákon o spolkoch s nimi nekonzultoval. Aj preto podali hromadnú pripomienku. Odmietajú totiž zákaz podnikania, povinnosť odovzdávať ročné správy, ale aj prísnejšiu registráciu.“

Šarlota Pufflerová, Občan a demokracia: „My žiadame, aby sa už nerokovalo ďalej o tomto zákone, aby sa hovorilo o legislatíve, ktorá je súčasne platná.“

Marián Čaučík, Hnutie kresťanských spoločenstiev detí eRko: „Diskutujeme najprv o týchto návrhoch a princípoch a nie o hotovom paragrafovom znení zákona. Toto bolo pre nás veľmi nemilé prekvapenie.“

Redaktorka: „Ministerstvo vnú-

tra sa diskusii nebráni. Svoje mantinely povie mimovládkam na spoločnom rokovaní.“

Erik Tomáš, hovorca ministerstva vnútra: „Od záverov zajtrajšieho rokovania sa aj odvinú naše ďalšie kroky.“

Redaktorka: „Znamená to, že je v hre aj možnosť, že minister tento zákon stiahne?“

Erik Tomáš, hovorca ministerstva vnútra: „Všetko sa odvinie od záverov zajtrajšej diskusie.“

Redaktorka: „Tretí sektor chce ministrom vysvetliť svoje výhrady. Podľa nich zákon v terajšej podobe je v rozpore s ústavou.“

Eva Kovačechová, Občianske združenie Via Iuris: „By tu zostala veľká spústa ľudí, ktorí by jednoducho nemali právnu formu, v rámci ktorej by mohli realizovať svoje právo združovať sa.“

Erik Tomáš, hovorca ministerstva vnútra: „Ak by bol tento návrh zákona protiústavný, tak by sme ho nepredkladali.“

Redaktorka: „Ak minister zákon nestiahne, mimovládky odštartujú masívnu kampaň. Euba Oravová
TA3, 18:40, 7.1.2008

Slovenský kňaz v Keni: Takú nenávisť som v živote nezažil

ELDORÉ, BRATISLAVA - Slovenský kňaz Martin Cingel, ktorý trávil bezsenné noci s tisíckami utečencov na fare v kenskom Eldorete, spáva už o niečo pokojnejšie. Situácia v meste, kde sa po voľbách rozpútali etnické čistky, sa pomaly upokojuje. Etnické napätie po zverstvách, ktoré ozbrojenci spáchali minulý týždeň, však stále cítiť. „Teraz na faru došli lieky a lekárska pomoc. Mnohé deti, ktoré pri útoku v kostole utrpeli ťažké popáleniny, museli odviezť do nemocnice,“ povedal včera slovenský kňaz v telefonickej rozhovore pre Pravdu. Popri tisícoch ľudí na svojej fare napočítal Cingel aj 15 takých, ktorým sa minulý týždeň podarilo dostať z horiaceho kostola, ktorý zapálili ozbrojenci. Desiatky ľudí, najmä žien a detí, ktorí v kostole hľadali útočisko, ozbrojenci zmasakrovali a kostol potom podpálili. „Tých, ktorým sa podarilo prežiť a chytili ich, hádzali späť do plameňov,“ opisoval spáchané krutosti Cingel. Presný počet obetí útoku v kostole nikto podľa neho nepozná. Odhaduje sa, že tam zahynulo asi 45 ľudí. Situácia v meste sa podľa slovenského kňaza pomaly upokojuje, na faru, na území ktorej našlo útočisko až sedemtisíc ľudí, došla aj prvá potravinová pomoc.

„Od Červeného kríža sme dostali aj mlieko pre deti, tie trpia najviac a nemajú stravu ako zvyčajne,“ povedal Cingel. Mnohí z utečencov už faru opustili, uplynulú noc sa tam ukrývalo 1 500 ľudí. Časť utečencov - najmä ľudí z kmeňa Kikuju - ozbrojené eskorty vo veľkom odvádzajú do iných častí Kene, kde je ich kmeň vo väčšine. Jeden kmeň Kalendzinov vyháňa druhý a podľa Cingela to vyzerá tak, že nepokoje sa zrejme neskončia, kým Kikujovia neodídu. Dúfa však, že ku genocíde ako sa stala pred takmer 14 rokmi v Rwande, nedôjde. „Vo všeobecnosti si Keňania uvedomujú, že vojna je zlá a želajú si pokoj,“ vraví. Etnické napätie v Eldorete je však stále silné. „Podozrivým“ sa stal dokonca už aj slovenský kňaz. „Dnes ma cestou na letisko zastavila jedna žena a hovorí, že vyzerám ako Kikuju. Tak som jej povedal, aby šla k lekárovi a dala si vyšetriť zrak. To je taká zaslepená nenávisť, že sa to nedá pochopiť,“ povedal Cingel. Sám sa s takou etnickou neznášanli-

vosťou ešte nikdy nestretol. Katolícky kňaz si tiež uvedomuje, že napriek pokoju a odpusteniu, ktoré hlása - ľudia, ktorým vyvraždili rodiny, na spáchané krutosti tak ľahko nezabudnú. „Sú to príbehy viacerých ľudí, ktorí mi teraz povedali - vypálili mi dom, zabil mi brata, nemôžem na to zabudnúť.“ Na fare strávila niekoľko bezsenných nocí aj slovenská lekárka Alžbeta Kolenová, pomáhal tam i dobrovoľník Peter Lovas zo Žiliny, ktorý sa včera tiež vrátil na Slovensko. Slovenský kňaz, ktorý pôsobí v Eldorete už sedem rokov, sa odtiaľ rozhodne nechystá odísť. „Keby ste mali rodinu, opustili by ste ju v takej situácii? Títo ľudia sú ako moja rodina,“ hovorí Cingel. Ľudia, o ktorých sa starali v bedárskych štvrtiach Eldoreta, pochádzajú z viacerých kmeňov. Aj keď sa situácia upokojí, budú potrebovať pomoc pri obnove svojich domovov a získaní živobytia. „Potravinová pomoc sa sem ťažko dopravuje, potrebné budú financie na nový začiatok pre ľudí, ktorí prišli o všetko,“ dodáva Cingel. Štyri slovenské mimovládne organizácie - eRko, Človek v ohrození, Nadácia Integra a Slovenská katolícka charita - vyhlásili včera spoločnú finančnú zbierku SOS Keňa na pomoc ľuďom postihnutým nepokojmi, (číslo účtu zbierky: 4000713500/3100, variabilný symbol: 777) Vyzbierané peniaze majú ísť na zakúpenie materiálnej pomoci a na obnovu zničených obydľí v meste Eldoret a v slume Kibera v hlavnom meste Kene Nairobi, kde si násilnosti vyžiadali najviac obetí. Za vyše týždňa násilností si nepokoje v Keni podľa vládnych odhadov vyžiadali už takmer päťsto obetí. Šéf opozície Raila Odingu tvrdí, že počet obetí už dosiahol tisícku. Vyše štvrt' milióna Keňanov prišlo pre násilnosti o strechu nad hlavou. Mnohí Keňania, ktorí donedávna poznali utečencov len z televíznej obrazovky, sa nimi teraz sami stali. „Videli sme utečencov v Kongu a Sudáne, tu v Keni sme mali utečencov z Etiópie a Somálska, ale nikdy sme nečakali, že utečencami budeme aj my vo svojej vlastnej krajine,“ povedala pre agentúru Reuters 37-ročná Florence Njeri, ktorá tiež prišla o všetko. V Eldorete podobné etnické násilie už zažili pri voľbách v roku 1992 a 1997,

nikdy však nebolo v takom rozsahu. „Nemôžem tomu uveriť, cítim sa ponížujúco,“ povedal tiež pre agentúru Reuters Paul Kariuki z mesta Tarakwe, keď si vystál rad na dávku kukurice, rozdávanú utečencom. „Mal som peniaze, moje deti chodili na strednú školu, predával som na trhu mlieko a pšenicu. A teraz nemám nič, všetko mi podpálili. „Samotná Keňa a jej prístav Mombasa je „hlavným prekladiskom“ pre dodávky medzinárodnej humanitnej pomoci pre celú oblasť východnej Afriky. Z Mombasy však teraz putujú dodávky pomoci pre samotných Keňanov. Kamióny so 666 tonami potravinovej pomoci smerujú do Nairobi a Eldoretu. Prvá skupina 20 kamiónov s potravinovou pomocou vezie zásoby, ktoré vystačia na mesiac pre 35-tisíc ľudí.

Daniela Balážová
PRAVDA, 8.1.2008

Slovensko posielala pomoc do Kene

Slovensko posielala do Kene krízovú pomoc. Minister zahraničných vecí Ján Kubiš vyčlenil včera na rýchlu humanitárnu pomoc obetiam povolebného násillia 50-tisíc eur. Peniaze z rozpočtu na humanitárnu a oficiálnu rozvojovú pomoc pôjdu do oblastí, kde pôsobia slovenskí občania.

Financie rozdelí zastupiteľský úrad v Nairobi na základe požiadaviek slovenských lekárov, ktorí pracujú na klinikách Trnavskej univerzity v Nairobi a v Eldorete, ako aj slovenského kňaza Martina Cingela z fary v Eldorete. Na fare sa minulý týždeň počas etnických nepokojov skrývalo približne sedemtisíc utečencov, ambasáda v Nairobi v ťažkej bezpečnostnej situácii pomohla minulý týždeň pri návrate lekárky Alžbety Kolenovej. „Dúfam, že aj bezpečnostná situácia sa zlepši natoľko, aby som sa mohla na kliniku v Eldorete čo najskôr vrátiť,“ povedala včera pre Pravdu. Klinika pre chudobných v Eldorete funguje dva roky a v októbri tam otvorili aj centrum pre dievčatá z ulice. Násillie v Keni si vyžiadalo vyše 600 obetí, viac ako štvrt' milióna ľudí prišlo o svoje domovy. PRAVDA, 9.1.2008

V Česku hrozí, že iba cirkevné sobáše budú neplatné

Českí farári sú znepokojení kvôli návrhu nového Občianskeho zákonníka. Ten hovorí o tom, že u našich západných susedov už nebude možné vykonávať cirkevné svadby. Návrh vypracovala ešte minulé vlada. Veriaci ho prirovnávajú k diskriminácii ako z čias komunizmu.

Návrh vypracovala ešte minulé socialistická vlada. Už viac ako rok je možné do neho nahliadnuť na webe ministerstva spravodlivosti. To o ňom však hovorí:

Zuzana Kunčová, Ministerstvo spravodlivosti ČR: „Pán minister spravodlivosti Jiří Pospíšil je jednoznačne zástancom zachovania duálneho systému, to znamená ako cirkevného, tak civilného sobáša.“

Proti tomu, že by sa v Česku mohli konať už len sobáše na radniciach, protestuje aj Česká biskupská konferencia. Tá považuje návrh zákona za návrat do doby komunizmu.

Irena Sargánková, Česká biskupská konferencia: „So súčasným stavom sme spokojní, pretože zodpovedá demokratickej spoločnosti. Neuznanie cirkevného sobáša štátom by vracalo situáciu do doby komunizmu.“

Rušenie sobášov v kostoloch sa nepáči ani samotným Čechom a to ako veriaci, tak neveriacim.

Obyvateľ Prahy: „Ja som síce neveriaci, ale proti cirkevným sobášom nič nemám.“

TV JOJ, 19:30, 7.1.2008

Joj dostala pokutu dva milióny korún

BRATISLAVA. Za znevažovanie na základe náboženského presvedčenia a za nedodržanie všestrannosti informácie dostala televízia Joj od licenčnej rady dvojmiliónovú pokutu. V Novinách plus sa veľmi ironickým spôsobom dotkla spolupráce arcibiskupa Jána Sokola s tajnou bezpečnosťou, ako aj vzťahu oficiálnej a tajnej katolíckej cirkvi. (zu), SME, 9.1.2008

Pomoc bezdomovcom

Katolícky kňaz zo Žakoviec od začiatku zimy prichýlil na svojej fare už viac ako 20 ľudí bez strechy nad hlavou. Väčšina z nich totiž tamojšiu faru a kňaza berie ako posledné útočisko. Farár dvere pred nikým nezatvára, kto tam chce ale ostať, musí sa podriaďiť pravidlám.

Tunajší farár podáva pomocnú ruku ľuďom už 17 rokov. Začalo to prvým bezdomovcom a dnes je pod jeho ochranou vyše 200 ľudí. Najmä teraz v zimnom období mnoho svojich klientov prirovnáva k lastovičkám.

Marián Kuffa, kňaz: „Prídu tu na zimu, prezimujú mnohí z nich a zas oídu.“

Tento muž má 57 rokov a o pomoc prišiel prosiť dnes ráno. Spolu s ostatnými ho spája podobný osud.

AA: „Mňa položil alkohol.“

AA: „Som ostal na ulici.“

AA: „Brat ma z domu vyhodil.“

Pod jednou strechou tak žijú bezdomovci, invalidi, ale aj takí, ktorí väčšinu svojho života strávili vo väzení.

AA: „Trošku 22 a pol trošku takto sem tam rokov.“

AA: „Som mal problémy s drogami.“

Všetci pristúpili na tri farárove podmienky.

Marián Kuffa, kňaz: „Žiaden trestný čin, žiaden alkohol a každý musí pracovať podľa svojich schopností a možností.“

Farár spred svojich dverí ale nevyhodí nikoho.

Marián Kuffa, kňaz: „Keď sa chceš zmeniť, dokáž to svojim životom. Nevládeš sa zmeniť? Aj takých beriem, ale príd' aspoň triezvy.“

Na farára sa tu ale nikto nestázuje.

AA: „Priamy chlap dá sa povedať.“

AA: „Mnohým ľuďom zachránil život.“

AA: „Vie pomôcť každému.“

Aj beznádejné prípady pri ňom našli zmysel života a keď sa raz rozhodli odísť, zväčša z nich boli už iní ľudia.

Marián Kuffa, kňaz: „Keď je schopný dávať, predpokladáme, že asi ten človek sa už zmenil a čo dávať? Lásku. Akú lásku? S veľkým L, to je tá láska, ktorá neokráda, ale tá láska, ktorá obhacuje.“

Marián Kuffa už dostal viacero ponúk, ktoré by mu zabezpečili pokojný a bezstarostný život. On chce však i naďalej ostať len obyčajným dedinským farárom. Pre cirkev a spoločnosť sa takto cíti byť užitočnejším. **Ján Tribula**

TV Markíza, 19:00, 7.1.2008

Petícia za farára

Pred arcibiskupským úradom v Trnave sa dnes zhromaždili veriaci z Piešťan a okolia. Chceli odovzdať petíciu a vyjadriť nesúhlas s rozhodnutím arcibiskupa Jána Sokola presunúť ich rímskokatolíckeho farára po 4 mesiacoch do iného mesta. Ani po hodine čakania ich arcibiskup neprijal.

Zo včerajšej svätej omše odchádzali veriaci pohoršení. Farár im oznámil, že aj napriek jeho nesúhlasu ho arcibiskup Ján Sokol chce po 4 mesiacoch presunúť.

Anketa: „Je to svinstvo.“

Anketa: „Veľmi sa mi to nepáči.“

Anketa: „Sme z toho zhrození.“

Rímskokatolícky kňaz nevidí na presun ani najmenší dôvod.

Ladislav Kuna, rímskokatolícky kňaz v Piešťanoch: „Ničím som sa neprevinil takým, čo by som mal teraz sklopit' uši a odísť odtiaľto.“

Podľa hovorca arcibiskupského úradu dôvodom presunu, ktorý nám povedal mimo kamery je, že farár sa

nezdržiava vo farnosti tak, ako by mal.

Ladislav Kuna, rímskokatolícky kňaz v Piešťanoch: „Nevidím žiadny dôvod, ja som prišiel len nedávno, ja som tu veľmi krátko a tak sa trápne cítim pred ľuďmi.“

Farníci s rozhodnutím Jána Sokola nesúhlasia.

Anketa: „Akonáhle farár, alebo kňaz, ktorý sa dostane sem do Piešťan sa začne starať o svojich farníkov je odvolaný.“

Preto spisali petíciu a osobne ju chceli odovzdať arcibiskupovi. Ten ich však neprijal.

Tibor Hajdu, hovorca biskupského úradu v Trnave: „Otázky prekladania kňazov a otázka času kedy, ktorý kňaz kam bude preložený, zasa zostáva v kompetencii pána arcibiskupa.“

V prípade ak arcibiskup Ján Sokol predsa len presunie piešťanského farára, bude to už v poradí tretí kňaz za posledné tri roky.

Roman Rutkay

TV Markíza, 17:00, 7.1.2008

Záhadný páter Pio vzbudzuje vášne aj po smrti

Rozruch okolo svätca. Vykopanie pozostatkov jeho tela, ktoré povolil aj Vatikán, vyvolalo v Taliansku búrlivé protesty. Populárny taliansky svätec páter Pio vzbudzuje okolo seba rozruch aj desiatky rokov po svojej smrti. Po tom, ako sa miestne cirkevné úrady rozhodli exhumovať telo tohto najznámejšieho svätca, hrozia jeho prívrženci biskupovi v San Giovanni Rotondo, kde je pochovaný, dokonca súdom. Pozostali tohto kapucína tvrdia, že takto dôjde k znesväteniu jeho ostatkov.

Vatikán povolil vykopanie tela mnícha na 40. výročie jeho smrti, aby mu mohli vzdať úctu veriaci z celého sveta. Nie je to prvýkrát, čo Taliani bránili svojho svätca. Pred pár rokmi, keď chcel Vatikán hrob svätca vziať spod kontroly kapucínov, zablokovali mnísi a veriaci námestie pred kostolom. Na budúcnosť jeho pozostatkov nemajú ani kapucíni u nás jednoznačný názor. „Exhumácia sa pri takýchto svätcoch robieva. Ľudia k nemu mali veľkú úctu, utiekali sa k nemu. Je však pravda, že majú na neho právo aj rodinní príslušníci, ale patril tiež do rodiny kapucínov,“ povedal HN kapucín Ondrej Tkáč.

Odpočinnok Piovi

Cirkevné úrady v San Giovanni Rotondo, kde svätec leží, oznámili, že telo pátra Pia budú exhumovať a vystavia pre verejnosť v meste, kde svätec prežil väčšinu svojho života. Príbuzní svätca však hrozia, že miestneho biskupa dajú na súd, ak telo vezme z krypty kostola v meste San Giovanni Rotondo na juhu Talianska. Exhumáciu dokonca povolil Vatikán. Právnik netere pátra Pia, ktorý je tiež predsedom Asociácie uctievaťelov pátra Pia, však tvrdí, že ide o znesväcovanie ostatkov svätca a urobí všetko pre to, aby tomu zabránil.

Mnícha vyhlásil za svätého pápež Ján Pavol II. v roku 2002. Svätému Piovi pripísali tisíce zázračných uzdravení, ktoré vykonal počas svojho života. Štyridsať rokov po jeho smrti ho uctievať práve pre zázraky, ktoré veda nevie vysvetliť.

Vatikán mu neveril

Vlastným menom Francesco Forgione sa narodil v malom meste blízko Neapola v roku 1887. Ako malý chlapec mal víziu a vstúpil do rádu kapucínov. Dal si meno Pio, čo v taliančine znamená zbožný. Ruky a nohy tohto svätca počas

50 rokov jeho života krvácali. Takzvané stigmaty na jeho tele medicína nikdy nevedela vysvetliť. Rany sa pritom nikdy nazahojili, ale ani neinfikovali.

Dlhé roky sa však Vatikán proti kultu Pia staval skepticky. Desať rokov mal tento mních zákaz slúžiť omše. „Bol to výnimočný svätec. Videl do duše aj cirkevným hodnostárom a tí mu uškodili. Nevyhlásili ho za svätého pre rany, ale pre poslušnosť voči cirkvi, ktorá mu zakázala slúžiť omšu či stýkať sa s ľuďmi,“ dodal kapucín Tkáč.

Po smrti v roku 1968 mu cirkev vzdala najväčšiu možnú poctu, keď ho vyhlásila za svätca. Kláštor, kde sa Pio modlieval, sa stal pútnickým miestom, ktoré ročne navštívi osem miliónov ľudí. Pápeža Jána Pavla II. údajne dojal spôsob, ako tento mních bojoval bez ponosovania s bolesťou. Cirkev v súvislosti s Piom uznala vyliečenie 11-ročného chlapca, ktorý bol v kóme, a medicínsky nevysvetliteľné uzdravenie ženy s chorobou pľúc.

(mok), HN, 9.1.2008

Pátra Pia nechce pustiť z hrobu jeho rodina

Vatikán chce exhumovať telesné pozostatky pátra Pia. Jeho príbuzní s tým nesúhlasia.

Mestečko San Giovanni Rotondo si už zvyklo na takmer milión pútnikov, ktorí každý rok navštívia miesto posledného odpočinku jedného z najobľúbenejších talianskych svätcov.

Rok 2008 mal byť pre jeho obyvateľov slávnostný. V septembri uplynie 40 rokov od smrti pátra Pia a okružle výročie sľubuje nielen rekordný počet pútnikov, ale aj nemalé zisky.

Prípravy na veľký sviatok však sprevádzajú ťahanice okolo zámeru Vatikánu exhumovať telo svätého Pia z Pietrelcina a vystaviť ho pre veriacich na prejavenie úcty. Príbuzní pátra Pia sa postavili proti tejto iniciatíve a jeho neter Pia Forgione spolu so svojimi deťmi v pondelok oznámili, že sa obrátia na súd.

Rodinný právnik Francesco Traversi obvinil Vatikán, že chce sprofanovať telesné pozostatky svätca. Arcibiskup Domenico Umberto D'Ambrosio, ktorý má na exhumáciu dohliadať, nemá na to podľa Traversiho žiaden legitímny mandát.

Telo chcú zabalzamovať

Arcibiskup tvrdí, že na exhumáciu, plánovanú na apríl, má povolenie od „vyšších autorít“. „Som presvedčený, že je našou povinnosťou dovoliť budúcim generáciám vzdať úctu pozostatkom svätého Pia a zakonzervovať jeho telo najlepšie, ako sa dá,“ povedal monsiňor D'Ambrosio agentúre ANSA.

Telo svätca by malo byť vystavené niekoľko mesiacov. Po zabalzamovaní ho chcú vrátiť do krypty v kostole

Santa Maria delle Grazie pri kláštore v San Giovanni Rotondo, kde páter prežil väčšinu svojho života.

Páter Pio patril medzi výrazné cirkevné osobnosti. Podľa očitých svedkov sa u neho objavili stigmaty, teda rany ukrižovaného Krista na rukách a nohách. Jeho spolubratia v kláštore boli svedkami mnohých jeho zázrakov a nadprirodzených daností.

Wojtylov obľúbenc

V dvadsiatych rokoch mu Vatikán zakázal spovedať a slúžiť omše na verejnosti a dvakrát bol vyšetrowaný pre svoje slová o týraní diablom a videniach.

Veľkú zásluhu na jeho kanonizovaní má pápež Ján Pavol II., ktorému ešte ako kňazovi predpovedal pápežský stolec a urobil pre neho zázrak uzdravenia jednej jeho priateľky. Nemocnica, ktorú páter v San Giovanni založil, patrí dnes medzi najväčšie v južnom Taliansku.

Páter Pio

bol rímsko katolícky kňaz, rehoľník v ráde kapucínov, ktorý sa stal známym pre konanie zázrakov a stigmaty, ktoré sa u neho objavili v roku 1918

narodil sa v roku 1887 v dedinke Pietrelcina na juhu Kampánie ako Francesco Forgione

po roku 1916 odišiel do kláštora v San Giovanni Rotondo, kde založil nemocnicu Dom pre úľavu trpiacim

bol vyhľadávaným svedníkom a kazateľom, pre obvinenia z podvodníctva bol vyšetrowaný Vatikánom

16. júna 2002 ho Ján Pavol II. vyhlásil za svätého. SME, 10.1.2008

Čierne plášte volia svojho šéfa

Najvplyvnejšia katolícka rehoľa, jezuiti, si vyberá nového generálneho predstaveného. Ten zdedí komplikovanú históriu vzťahov s Vatikánom.

RÍM, BRATISLAVA. Ad Maiorem Dei Gloriam. S týmto heslom svojho zakladateľa sa po štyri storočia schádzali jezuiti z celého sveta v Ríme, aby po smrti „čierneho pápeža“ (ako svet prezýval ich generálneho predstaveného) zvolili jeho nástupcu. V nedelju viac než dvesto členov azda najvplyvnejšej rehole po prvýkrát pricestovalo do svätého mesta dohodnúť sa na tom, kto vystrieda na čele rádu staručkého Holanďana, ktorý vyžehlil vzťahy s Vatikánom.

Ked' je biela vlastne čierna

Peter-Hans Kolvenbach pomohol reholi zabudnúť na konflikty s Jánom Pavlom II., ktoré vznikali počas úradovania jeho predchodcu, Baska Pedra Arrupeho. Práve poslušnosť pápežovi bol sľub, ktorý mal z jezuitov urobiť elitné jednotky Vatikánu. Na väčšiu slávu Boha.

„Uverím, že biela, ktorú vidím, je čiernou, ak to tak definuje cirkevná hierarchia,“ vysvetľoval kedysi dôležitost' poslušnosti Vatikánu sv. Ignác z Loyoly, ktorý jezuitov založil.

V čase silnejúcej reformácie, keď katolícke krajiny prichádzali o veriacich v prospech protestantov, bola doktrínálna radikálnosť cestou, ako zvrátiť tento vývoj. Keď sa sedem mladých spoločníkov z parížskej univerzity, medzi ktorými okrem Ignáca nechýbal ani František Xaverský, rozhodlo v auguste 1534 na jednom z vrškov Montmartru zasvätiť svoj život bohu, netušili, že zakladajú jednu z najvplyvnejších reholi v dejinách katolíckej cirkvi. Ich zameranie sa na vzdelanie a intelekt však už vtedy sľubovalo trenice s cirkevnými dogmatikmi. Sv. Ignác pochopil, že cirkev potrebuje reformu a že najväčší boj bude treba zviazať s korupciou, úplatkárstvom a spirituálnou letargiou medzi samotnými klerikmi.

Priveľa vplyvu

Jezuiti, ktorých poslanie posvätil pápež Pavol III., začali zakladať školy a univerzity a okrem teológie trvali na klasickom vzdelaní, ktoré zahŕňalo aj štúdium gréckej filozofie a literatúry. Ideály humanizmu a renesancie zra-

zu súzneli so scholastikou katolíckej cirkvi.

Napriek lojalite k Vatikánu sa však musel rád na istý čas odmlčať. Jezuiti, ktorí boli často pre svoje vzdelanie a psychologické poznatky spovedníkmi panovníkov a kráľov, nadobudli obrovský vplyv. Pápež Klement XIV. bol pod nátlakom takmer celej Európy v roku 1773 nútený reholu zrušiť. Obnovil ju po 41 rokoch až pápež Pius VII. Dnes tvoria jezuiti najväčšiu rehoľnú spoločnosť katolíckej cirkvi. Jeden z ich popredných mysliteľov John Courtney Murray patrí k „architektom“ II. vatikánskeho koncilu, ktorý znamenal zásadný posun a mnohé reformy v cirkvi. Napätie medzi „bielym“ a „čiernym“ pápežom však poznamenáva aj novodobú históriu katolíkov.

Drzý jezuita

Keď začiatkom 80. rokov prekonal Pedro Arrupe porážku, pápež Ján Pavol II. vymenoval na čelo rádu osobného vyslanca, čo viacerí jezuiti kritizovali ako „pápežov výnimočný stav“.

Naposledy hladinu rozvíril prípad amerického jezuitu Thomasa J. Reesa, editora jezuitského týždenníka America, ktorý v apríli 2005 odstúpil z tohto postu na tlak z Vatikánu.

Dôvodom bola jeho kritika Kongregácie pre náuku viery za jej postoje k témam ako homosexualita či práva na život u nenarodených detí. Na čele kongregácie stál vtedy kardinál Josef Ratzinger, terajší pápež Benedikt XVI. Tomáš Hudák

Jezuiti si volia nového čierneho pápeža

V jezuitskej kúrii v Ríme volí odvčera 225 delegátov Spoločnosti Ježišovej nového generálneho predstaveného, ktorý po prvýkrát v histórii nastúpi na čelo rehole za života predchádzajúcej hlavy rádu. Peter-Hans Kolvenbach (79) odstupuje so súhlasom pápeža pre vysoký vek.

Spoločnosť Ježišova (alebo jezuiti) je apoštolská rehoľa rímskokatolíckej cirkvi, ktorú v roku 1540 založil sv. Ignác z Loyoly.

- Je to výlučne mužský rád, jeden z najvplyvnejších a najpočetnejších, ktorý má vo svete asi 19 200 rehoľníkov.

- Jezuiti sú známi predovšetkým v oblasti vzdelávania (školy a univerzity), intelektuálneho výskumu a kultúrnej sféry. Zameriavali sa na misionársku činnosť, otázky sociálnej spravodlivosti a aktivity v oblasti ľudských práv.

Narodil sa v Baskicku ako Ignacio López de Loyola.

So šiestimi spoločníkmi založil Spoločnosť Ježišovu a bol jej prvým generálnym predstaveným. Bol veľmi aktívnym v boji proti protestantskej reformácii a je

otcom myšlienky tzv. duchovných cvičení. **Tomáš Hudák, SME, 9.1.2008**

Pápež Benedikt XVI. vyzval krajiny sveta, aby zabránili teroristom v prístupe k zbraniam hromadného ničenia

Pápež Benedikt XVI. vyzval dnes krajiny sveta, aby zabránili teroristom v prístupe k zbraniam hromadného ničenia. Vyzval tiež na pokračovanie diplomatického úsilia o vyriešenie sporu okolo iránskeho jadrového programu a privítal súhlas Severnej Kórey s nukleárnym ozbrojeným. Každoročné vystúpenie pred diplomatmi zo 176 krajín, ktorí sú akreditovaní vo Vatikáne, pápež odsúdil pretrvávajúce útoky na ľudský život a dôslednosť s tým, že dosiahnutie nových hraníc v bioetike si vyžaduje morálne využívanie vedy. Benedikt XVI. tiež opätovne apeloval na mier na Blízkom východe, odsúdil krviprelievania v ázijských a afrických krajinách, ako aj časté útoky na kresťanskú menšinu v Iraku. Privítal okrem toho nedávnu rezolúciu OSN žiadajúcu moratórium na trest smrti. Pápež zopakoval nesúhlas katolíckej cirkvi so sobášmi homosexuálov a otvorene vyzval politikov, aby bránili tradičnú rodinu ako základnú jednotku spoločnosti. Informovala o tom agentúra Reuters.

Rádio Beta, 17:00, 8.1.2008

Prezident Ivan Gašparovič prijal predstaviteľov cirkvi

Prezident Ivan Gašparovič s manželkou Silviou prijal v prezidentskom paláci predstaviteľov cirkvi a náboženských spoločností na Slovensku na tradičnom Novoročnom stretnutí. Prezident vyjadril úctu všetkým predstaviteľom cirkví ktorí sa zaslúžili o rozvoj Slovenska v kultúrnej, duchovnej i iných oblastiach. O význame vzniku cirkevnej provincie pre samostatnú SR povedal: „Historická skutočnosť ustanovenia samostatnej cirkevnej provincie nebola len úzko katolíckou záležitosťou. Mala oveľa širší medzinárodný rozmer vo svojom období. V nemalej miere nám pomohla k voľbe samostatnosti a suverenity na vlastnom území. K ustanoveniu SR. Je to naša prvá novoveká identifikčná karta vystavená najvyššou morálnou autoritou svetového spoločenstva.“ **Rádio Slovensko, 9.1.2008**

Obvinený Ján Vojtaššák

Bratislava pred 57 rokmi

Vo štvrtok 11. januára 1951 denník Pravda na titulnej strane priniesol článok o začatí procesu proti spišskému biskupovi Jánovi Vojtaššákovi, svätiacemu biskupovi ThDr. Michalovi Buzalkovi a biskupovi bývalej grécko-katolíckej cirkvi Pavlovi Gojdičovi pred Štátnym súdom, ktorí sú obžalovaní z úkladov o republiku, zo špionáže a vojenskej zrady.

„Obvinený Ján Vojtaššák a spolovníci sú dávny nepriateľmi Československej republiky a pracujúceho ľudu. Zrádzali svoj národ a ich zločinecká činnosť vyvrcholila po oslobodení Československa Sovietskou armádou roku 1945, odkedy ako agenti Vatikánu v záujme angloamerického imperializmu kovali vlastizradné zločinecké úklady v prospech vojnových plánov imperialistov, pre zničenie ľudovodemokratického režimu v našej krajine a znovunastolenie kapitalizmu.“

Rokovanie Štátneho súdu otvoril predseda senátu, námestník predsedu Štátneho súdu Karol Bedrna. Obžalobca, námestník štátneho prokurátora Dr. Ján Feješ predniesol obžalobu. Obhajcovia sú: Dr. Štefan Král, Dr. Vojtech Rampášek a Dr. Ivan Ottlyk. V súdnej sieni sú prítomní pracujúci zo závodov i z dedín zo všetkých krajov Slovenska, vlasteneckí kňazi, zástupcovia zahraničnej a domácej tlače.“ **V. Tomčík, SME, 11.1.2008**

Fanúšik Svätý Otec

Pápež Benedikt XVI. sa stretol s talianskymi profesionálnymi hráčmi a delegátmi zo štvrtej najvyššej talianskej futbalovej súťaže. Sám je fanúšikom svojich rodákov z nemeckého klubu Bayern Mníchov.

„Mám rád futbal, je nositeľom hod-

nôt ako čestnosť, solidarita a súdržnosť, hlavne medzi mladými, „povedal Benedikt XVI. V októbri kúpila Talianska biskupská konferencia futbalový klub Ancona, ktorý je známy najmä množstvom škandálov. Odvtedy v ňom zaviedli etický kódex. **Šport, 11.1.2008**

Pápež Benedikt XVI. varoval pred stupňujúcou sa chudobou v okrajových častiach Ríma

Pápež Benedikt XVI. varoval pred stupňujúcou sa chudobou v okrajových častiach Ríma. Upozornil na zvyšujúce sa nájomné a životné náklady ako aj na fakt, že mzdy a dôchodky s tempom ich rastu nedržia krok. Kriticky hodnotil aj škandalózne pomery v rímskom zdravotníctve a vyslovil

sa zvýšenie bezpečnosti v uliciach talianskej metropoly. Stalo sa tak na stretnutí hlavy katolíckej cirkvi s poprednými komunálnymi politikmi z Ríma a jeho okolia. Pápež apeloval na politikov aby urobili viac pre vzdelávanie a vyzval aj na ochranu tradičnej rodiny. **Rádio Lumen, 20:00**

Krádež v Diecéznej historickej knižnici biskupa Štefana Moysesu v Kláštore pod Znievom

Policajti zadržali dvoch podozrivých, ktorí sa pokúsili ukradnúť z Diecéznej historickej knižnice biskupa Štefana Moysesu v Kláštore pod Znievom dva vzácne exempláre z 18. storočia. Oba dokumenty, jeden z oblasti kresťanskej spirituality

a druhý cestopisný exemplár, napísaný po latinsky a taliansky, policajti zaistili. Bol to už druhý prípad krádeže v historickej knižnici v Kláštore pod Znievom za posledné tri týždne.

**Jana Belovičová
Regina KE, 18:00, 10.1.2008**

Homosexuáli musia na zákon ešte čakať

Zákon o registrovaných partnerstvách stále chýba. Vicepremiér Dušan Čaplovič sľúbil diskusiu.

Gayovia a lesbičky sa zrejme do volieb zákona o registrovaných partnerstvách nedočkajú. Július Kolenič z iniciatívy Inakosť sa síce včera stretol s vicepremiérom pre ľudské práva zo Smeru Dušanom Čaplovičom, ten podporil len verejnú diskusiu.

Kolenič si sľubuje, že na záver diskusie vznikne inštitút registrovaného partnerstva, ktorý prijme celá spoločnosť. Neočakáva, že to bude ešte v tomto volebnom období.

Diskusiu víta aj predseda parlamentného výboru pre ľudské práva László Nagy z SMK. „Nemôžeme sa tváriť, ako uzavretá krajina. Rovnaké zaobchádzanie vrátane práv inak orientovaných ľudí, je v Európe bežnou témou,“ povedal.

Diskutovať chce aj katolícka cirkev. „Ak dostaneme aspoň podobný priestor ako Inakosť, potom diskusiu vítame,“ tvrdí hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik.

Inakosť hovorí, že zákon má odstrániť diskrimináciu párov rovnakého pohlavia, napríklad umožniť, aby mali partneri prístup k zdravotníckej dokumentácii. Zákon im nemá umožniť adopciu dieťaťa.

Čaplovič s novinármi o stretnutí nehovoril. Cez hovorkyňu Eriku Adamovú odkázal, že sa vyjadrí neskôr. Je jedným z mála koalíčných politikov, ktorí registrované partnerstvá podporujú.

Hoci v Česku za vlády sociálneho demokrata Jiřího Paroubka takýto zákon prijali, premiér Robert Fico túto tému nepovažuje za dôležitú. **(vev)**

SME, 11.1.2008